

Nd.

740. Frumvarp til laga

[7. mál]

um sameiningu sveitarfélaga.

(Eftir 2. umr. í Nd., 27. apríl.)

Samhljóða þskj. 7 með þessum breytingum:

2. gr. hljóðar svo:

Félagsmálaráðuneytið annast framkvæmd laga þessara í samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga og hlutaðeigandi sveitarstjórnir.

Sérstök áherzla skal lögð á eftirfarandi:

- a. að eiga frumkvæði að því, að athuguð verði skilyrði fyrir sameiningu einstakra sveitarfélaga um allt land.
- b. að afla upplýsinga eftir föngum um allt það, sem máli skiptir í sambandi við sameiningu sveitarfélaga.

- c. að vera samstarfsnefndum, sbr. 3. gr., til ráðuneytis og aðstoðar við störf þeirra.
- d. að annast fyrirgreiðslu við stjórnvöld um þau mál, sem varða sameininguna.
- e. að vera sveitarstjórnnum til aðstoðar við ákvörðun þeirra atvika, sem um ræðir í 5. gr.

3. gr. hljóðar svo:

Þegar tvær eða fleiri sveitarstjórnir hafa ákveðið að rannsaka möguleika á sameiningu, skulu þær kjósa samstarfsnefnd til þess að annast rannsóknina. Sæti í samstarfsnefnd eiga fulltrúar, sem hver sveitarstjórn kýs, sem hlut á að máli. Nefndin kýs formann úr sínum hópi.

Samstarfsnefndir skulu haga störfum sínum í samráði við ráðuneytið, enda skal það láta þeim í té hvers konar aðstoð, sem það telur horfa til frekari sameiningar.

Að lokinni rannsókn þessari skal samstarfsnefnd skila álitum til hlutaðeigandi sveitarstjórna.

4. gr. hljóðar svo:

Félagsmálaráðuneytið getur af sjálfdáðum, gert tillögu um sameiningu tilgreindra sveitarfélaga og er þá sveitarstjórnnum þeim, sem hlut eiga að máli, skylt að kjósa samstarfsnefndir, sbr. 3. gr., og fela þeim að rannsaka möguleika á sameiningunni.

Ákvæði 3. gr. gilda um slíkar nefndir.

5. gr. hljóðar svo:

Þegar samstarfsnefnd hefur skilað álitum sínum um sameiningu, skulu hlutaðeigandi sveitarstjórnir ákveða, hvort og hvernig sameiningin skuli vera. Hafa skal tvær umræður í sveitarstjórn um málið samkvæmt 28. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 58/1961.

Nú verður ágreiningur innan sveitarstjórnar um afgreiðslu málsins, og er þá sveitarstjórn heimilt að láta fara fram atkvæðagreiðslu innan sveitarfélagsins um sameininguna. Sveitarstjórn ákveður, hvenær atkvæðagreiðsla skuli fara fram. Félagsmálaráðuneytinu er og heimilt að ákveða, að fram skuli fara atkvæðagreiðsla um sameiningu í sveitarfélagi, ef sveitarstjórn þess hefur fellt ályktun um sameiningu, og ákveður það þá jafnframt, hvenær atkvæðagreiðsla skuli fara fram. Sveitarstjórn lætur gera atkvæðaseðil til afnota við atkvæðagreiðsluna í samráði við ráðuneytið. Um atkvæðagreiðslur, samkvæmt þessari málsgrein, fer eftir því, sem við getur átt, samkvæmt lögum nr. 5 frá 1962, um sveitarstjórnarkosningar. Ef meiri hluti atkvæðisbærra íbúa sveitarfélags hefur synjað sameiningu við slíka atkvæðagreiðslu, verður það sveitarfélag ekki sameinað öðrum sveitarfélögum að svo stöddu.

Hafi sameiningin hlotið samþykki, annaðhvort með eða án atkvæðagreiðslu, skulu sveitarstjórnir þær, sem hlut eiga að máli, ákveða um gildistöku sameiningar, fjárhagsmálefni sveitarfélaganna og önnur atriði, sem um ræðir í 9. gr. laga þessara.

Ályktanir samkvæmt grein þessari skulu sendar ráðuneytinu til frekari fyrirgreiðslu.

6. gr. hljóðar svo:

Þegar ráðuneytinu hafa horizt ályktanir sveitarstjórna, sbr. 5. gr., skal leitað álits hlutaðeigandi sýslunefnda eða sýslumanna fyrir þeirra hönd um málið. Rétt er að ákveða hæfilegan frest til þess að skila álitum.

7. gr. hljóðar svo:

Þegar félagsmálaráðuneytinu hafa horizt samþykktir sveitarstjórnir um sameiningu, sbr. 5. gr., ásamt álitsgerðum og tillögum, sbr. 6. gr., getur það ákveðið, að sameining skuli fram fara.

Ráðuneytinu er heimilt að skipta hreppi, ef slík skipting telst nauðsynleg, til þess að sameining á hluta eða hlutum úr hreppnum við nágrannasveitarfélag eða nágrannasveitarfélög gæli orðið með þeim hætti, að hinn nýi hreppur eða hreppar fái eðlileg hreppamörk miðað við staðhætti. Slík hrepps skipting getur þó ekki farið fram, nema hlutaðeigandi hreppsnefnd samþykki hana. Leita skal umsagnar sýslunefndar um skiptinguna, áður en hún verður framkvæmd.

Samþykki dómsmálaráðuneytisins þarf til þess að sameina sveitarfélög, eða hluta af sveitarfélögum, sem eru sitt í hvoru lögsagnarumdæmi. Samþykki Alþingis þarf til þess að sameina sveitarfélög, eða hluta af sveitarfélögum, sem eru sitt í hvoru kjördæmi.

Félagsmálaráðuneytið hlutast til um, að samþykktir og reglugerðir, sem gilda í þeim sveitarfélögum, sem sameina skal, verði endurskoðaðar og samræmdar og út gefnar nýjar samþykktir og reglugerðir, sem gilda í hinu nýja sveitarfélagi.

13. gr. hljóðar svo:

Ráðherra er heimilt að sameina hrepp nágrannasveitarfélagi að fenginni jákvæðri umsógn viðkomandi sýslunefndar og/eða bæjarstjórnar, ef íbúatala hreppsins er lægri en 30.

Til þess að koma í veg fyrir, að sveitarfélag, sem til verður samkvæmt 1. mgr. greinar þessarar, búi við óeðlilega mikla fjárhagsbyrði vegna sameiningarinnar, getur ráðherra veitt sveitarfélaginu árlegan styrk úr Jöfnunarsjóði í allt að fimm ár.

Birta skal tilkynningu um sameiningu samkvæmt grein þessari á sama hátt og fyrir er mælt í 8. gr.

14. gr. hljóðar svo:

Kostnaður við störf samstarfsnefnda greiðist af hlutaðeigandi sveitarfélögum í réttu hlutfalli við íbúatölu þeirra.